

Редакція:

24.07.2020

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ**ПОСТАНОВА**

від 22 липня 2020 р. N 632

Київ

Деякі питання виплати державної соціальної допомоги

Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Затвердити Порядок обчислення середньомісячного сукупного доходу сім'ї (домогосподарства) для усіх видів державної соціальної допомоги, що додається.

2. Установити, що:

перерахунок допомоги на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування, яка виплачувалася в січні - червні 2020 р., проводиться з 1 січня 2020 р. у розмірі, що становить 2,5 розміру прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку, на дітей з інвалідністю, над якими встановлено опіку чи піклування, - 3,5 розміру прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку;

з 1 липня 2020 р. призначення і виплата державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям та допомоги на дітей одиноким матерям особам, у яких закінчився строк таких виплат у березні - червні 2020 р., здійснюється лише після подання нової заяви з необхідними документами та декларації про доходи та майновий стан осіб, які звернулися за призначенням усіх видів соціальної допомоги;

державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям та допомога на дітей одиноким матерям особам, які звернулися за її призначенням у липні - серпні 2020 р., призначається і виплачується починаючи з липня 2020 року.

3. Внести до постанов Кабінету Міністрів України зміни, що додаються.

4. Обласним, Київській міській державним адміністраціям за участю органів місцевого самоврядування забезпечити дотримання визначених цією постановою умов надання усіх

видів державної соціальної допомоги та проведення відповідної інформаційно-роз'яснювальної роботи серед населення.

5. Ця постанова набирає чинності з дня її опублікування та застосовується з 1 липня 2020 року.

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

Інд. 73

ЗАТВЕРДЖЕНО

постановою Кабінету Міністрів України
від 22 липня 2020 р. N 632

ПОРЯДОК

обчислення середньомісячного сукупного доходу сім'ї (домогосподарства) для усіх видів державної соціальної допомоги

1. Цей Порядок визначає механізм обчислення середньомісячного сукупного доходу сім'ї (домогосподарства) (далі - середньомісячний сукупний дохід) для призначення усіх видів державної соціальної допомоги та житлових субсидій, які відповідно до законодавства надаються залежно від сукупного доходу сім'ї (домогосподарства).

2. Особи, доходи яких включаються до середньомісячного сукупного доходу, а також період, за який обчислюється середньомісячний сукупний дохід, визначаються порядками надання певних видів державної соціальної допомоги, що затверджуються відповідними нормативно-правовими актами.

3. Обчислення середньомісячного сукупного доходу проводиться шляхом ділення загальної суми сукупного доходу осіб за визначений законодавством період на 6, якщо інше не передбачено законодавством.

Середньомісячний сукупний дохід на одного члена сім'ї (домогосподарства) обчислюється шляхом ділення середньомісячного сукупного доходу сім'ї (домогосподарства) на кількість членів сім'ї (домогосподарства).

4. До середньомісячного сукупного доходу враховуються такі доходи:

заробітна плата в розмірі, що залишається після сплати податку на доходи фізичних осіб;

грошове забезпечення військовослужбовців;

пенсія, щомісячне довічне грошове утримання суддів у відставці;

стипендія, у тому числі із сумою її індексації, нарахованої відповідно до закону (крім соціальної стипендії, яка надається дітям-сиротам, дітям, позбавленим батьківського піклування, та особам з їх числа);

соціальні виплати, які призначаються структурними підрозділами з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві та Севастополі держадміністрацій, виконавчими органами міських рад міст обласного значення, районних у містах (у разі утворення) рад (далі - органи соціального захисту населення), у тому числі житлова субсидія та пільги на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого палива та скрапленого газу;

допомога по безробіттю, інші страхові виплати, які призначаються фондами соціального страхування;

грошові перекази, отримані із-за кордону;

інші доходи, відомості про які отримано від ДПС і Пенсійного фонду України, а також доходи, які задекларовано особою.

5. До середньомісячного сукупного доходу не включаються такі соціальні виплати:

частина допомоги при народженні дитини, виплата якої проводиться одноразово;

частина допомоги при усиновленні дитини, виплата якої проводиться одноразово;

одноразова винагорода жінкам, яким присвоєно почесне звання України "Мати-героїня";

державна соціальна допомога на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які перебувають у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях;

допомога на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування;

щомісячна адресна допомога внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг;

компенсація послуги "муніципальна няня", що виплачується отримувачу такої послуги;

державна соціальна допомога, яка виплачується з надбавкою на догляд за дитиною з інвалідністю підгрупи А.

6. До середньомісячного сукупного доходу не включається державна соціальна допомога, для призначення якої обчислюється сукупний дохід.

Розмір житлової субсидії та пільг на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого палива та скрапленого газу і не враховується до середньомісячного сукупного доходу під час призначення житлової субсидії.

7. До середньомісячного сукупного доходу також не враховуються:

суми сплачених особою аліментів (за умови документального підтвердження фактичної сплати);

суми отриманих аліментів;

спеціальна бюджетна дотація за вирощування молодняка великої рогатої худоби, який народився в господарствах фізичних осіб;

доходи від розміщення депозитів;

оплата праці членів виборчих комісій, а також осіб, яких залучають до роботи у цих комісіях, у тому числі в день голосування, дні встановлення підсумків голосування та результатів виборів;

допомога громадських та благодійних організацій;

допомога на поховання;

матеріальна допомога дитячим будинкам сімейного типу, прийомним сім'ям, а також сім'ям, у яких проживають троє і більше дітей, враховуючи тих, над якими встановлено опіку чи піклування, яка виплачується за рахунок коштів місцевих бюджетів;

допомога, компенсація, яка надається відповідно до законодавства або за рішеннями органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій

незалежно від форми власності, є одноразовою та отримана протягом одного календарного року;

вартість безоплатно отриманих санаторно-курортних путівок, технічних та інших засобів реабілітації, в тому числі грошова компенсація вартості самостійно придбаних технічних засобів реабілітації, вартість отриманих дитячих новорічних подарунків;

суми, які виплачуються в порядку відшкодування шкоди, завданої здоров'ю працівника під час виконання ним своїх трудових обов'язків;

одноразова натуральна допомога "пакунок малюка";

допомога, отримана в межах реалізації соціальної благодійної програми з відновлення добробуту мешканців і розвитку територіальних громад Донецької та Луганської областей.

8. До середньомісячного сукупного доходу осіб, які беруть (брали) безпосередню участь у проведенні антитерористичної операції, участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, під час здійснення зазначених заходів (операції об'єднаних сил), та до середньомісячного доходу членів їх сімей не враховуються отримані ними у період безпосередньої участі у проведенні антитерористичної операції (операції об'єднаних сил) грошове забезпечення та інші виплати і види соціальної допомоги, передбачені законодавством для працівників правоохоронних органів, військовослужбовців і працівників Збройних Сил, Національної гвардії, СБУ, Служби зовнішньої розвідки, Держприкордонслужби, Держспецтрансслужби, МВС, Національної поліції, Управління державної охорони, Держспецзв'язку, інших військових формувань, утворених відповідно до закону.

9. Для фізичних осіб - підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування, незалежно від отриманих (неотриманих) доходів до сукупного доходу за кожний місяць враховується дохід, обчислений у таких розмірах мінімальної заробітної плати станом на кінець періоду, за який враховуються доходи:

одного розміру мінімальної заробітної плати - для платників єдиного податку першої групи;

двох розмірів мінімальної заробітної плати - для платників єдиного податку другої групи;

трьох розмірів мінімальної заробітної плати - для платників єдиного податку третьої групи.

При цьому для фізичних осіб - підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування і є платниками єдиного податку першої - третьої груп, не враховується дохід, отриманий самозайнятою особою, та дохід від провадження підприємницької діяльності, інформацію про які подано ДПС на запит органу соціального захисту населення. Система оподаткування та групи платників єдиного податку для спрощеної системи оподаткування визначаються станом на останній місяць періоду, за який враховуються доходи.

10. Доходи, отримані в іноземній валюті, перераховуються в національну валюту за офіційним курсом, встановленим Національним банком на останній день періоду, за який враховуються доходи.

11. Доходи від реалізації молока та молочної сировини, а також продукції тваринництва враховуються у розмірі 30 відсотків нарахованих сум.

12. Якщо протягом періоду, за який враховуються доходи, тривав карантин, установлений Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, для осіб, які отримували допомогу по безробіттю, до середньомісячного сукупного доходу враховується:

дохід у розмірі призначеної допомоги по безробіттю без урахування сум заробітної плати, отриманої в попередні місяці, - для осіб, зазначених у частині першій статті 22 Закону України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття";

дохід у розмірі призначеної допомоги по безробіттю, а за місяці, в яких відсутні доходи, - 0,5 розміру мінімальної заробітної плати станом на кінець періоду, за який враховуються доходи, - для осіб, зазначених у частині другій статті 22 Закону України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття".

13. Під час обчислення державної соціальної допомоги для розрахунку середньомісячного сукупного доходу за кожний місяць, в якому відсутні доходи, включаються:

0,5 розміру мінімальної заробітної плати станом на кінець періоду, за який враховуються доходи, - для непрацюючих працездатних осіб, які не мали доходів протягом періоду, за який враховуються доходи, та/або якими чи за яких не сплачено єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування в розмірі, не меншому від мінімального, сумарно протягом трьох місяців періоду, за який враховуються доходи (крім військовослужбовців, а також осіб, щодо яких наявна заборгованість роботодавця із сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, або осіб, які відповідно до законодавства звільнені від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування); осіб, які зареєстровані в центрі зайнятості та не отримували допомогу по безробіттю; осіб, які доглядали за дітьми, які потребують догляду протягом часу, визначеного у медичному висновку лікарсько-консультативної комісії, але не більше ніж до досягнення ними шестирічного віку;

0,25 розміру мінімальної заробітної плати станом на кінець періоду, за який враховуються доходи, - для осіб, які навчалися за денною формою здобуття освіти в закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти та протягом періоду, за який враховуються доходи, не отримували стипендії;

фактично отримані особами доходи - у разі, коли протягом періоду, за який враховуються доходи, вони отримували хоча б один із таких видів доходів, як пенсія, стипендія, державна допомога сім'ям з дітьми, державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям, державна соціальна допомога особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю, державна соціальна допомога особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю, тимчасова державна соціальна допомога непрацюючій особі, яка досягла загального пенсійного віку, але не набула права на пенсійну виплату, щомісячна грошова допомога особі, яка проживає разом з особою з інвалідністю I чи II групи внаслідок психічного розладу, яка за висновком лікарської комісії медичного закладу потребує постійного стороннього догляду, на догляд за нею, допомога по безробіттю, компенсація за надання соціальних послуг з догляду;

фактично отримані особами доходи - у разі, коли вони звертаються за призначенням тимчасової державної допомоги дітям, батьки яких ухиляються від сплати аліментів, не мають можливості утримувати дитину або місце проживання їх невідоме, щомісячної грошової допомоги особі, яка проживає разом з особою з інвалідністю I чи II групи внаслідок психічного розладу, яка за висновком лікарської комісії медичного закладу потребує постійного стороннього догляду, на догляд за нею та державної соціальної допомоги особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю;

фактично отримані особами доходи - у разі, коли вони перебували на строковій військовій службі.

14. Для обчислення житлової субсидії до середньомісячного сукупного доходу враховуються:

1) для осіб, які протягом періоду, за який враховуються доходи, отримували допомогу по безробіттю:

0,5 розміру мінімальної заробітної плати станом на кінець періоду, за який враховуються доходи, - за кожний місяць отримання допомоги в розмірі, меншому за 0,5 розміру мінімальної заробітної плати станом на кінець періоду, за який враховуються доходи;

фактично отримані доходи - за кожний місяць отримання допомоги в розмірі, більшому за 0,5 розміру мінімальної заробітної плати станом на кінець періоду, за який враховуються доходи;

2) для осіб, які досягли 18-річного віку станом на початок періоду, за який враховуються доходи, які в цьому періоді не мали доходів або середньомісячний сукупний дохід яких був меншим за розмір мінімальної заробітної плати станом на початок періоду, за який враховуються доходи, та/або які чи за яких не сплачено єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування в розмірі, не меншому від мінімального, сумарно протягом трьох місяців періоду, за який враховуються доходи (крім військовослужбовців, а також осіб, щодо яких наявна заборгованість роботодавця із сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, або осіб, які відповідно до законодавства звільнені від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування):

0,25 розміру мінімальної заробітної плати станом на кінець періоду, за який враховуються доходи, - у разі, коли такі особи протягом цього періоду перебували на строковій військовій службі;

0,5 розміру мінімальної заробітної плати станом на кінець періоду, за який враховуються доходи:

- у разі, коли такі особи перебувають у складних життєвих обставинах, пов'язаних з інвалідністю, тривалою хворобою, що підтверджується висновком лікарсько-консультативної комісії закладу охорони здоров'я встановленого зразка, алко- або наркозалежністю, що підтверджується висновком лікарсько-консультативної комісії закладу охорони здоров'я первинного рівня на підставі довідки встановленого зразка закладу охорони здоров'я, що провадить діяльність з надання наркологічної допомоги населенню, в якому особа перебувала на диспансерному обліку;

- у разі, коли такі особи протягом цього періоду навчалися за денною формою здобуття освіти в закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти або зареєстровані в центрі зайнятості як безробітні та не отримували допомоги по безробіттю;

фактично отримані особами доходи:

- у разі, коли вони отримують компенсацію за надання соціальних послуг з догляду відповідно до законодавства;

- у разі, коли вони отримували хоча б один з таких видів доходів, як пенсія, стипендія, державна допомога при народженні (усиновленні) дитини, державна соціальна допомога особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю, щомісячна грошова допомога особі, яка проживає разом з особою з інвалідністю I чи II групи внаслідок психічного розладу, яка за висновком лікарської комісії медичного закладу потребує постійного стороннього догляду, на догляд за нею, державна соціальна допомога особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю, тимчасова державна соціальна допомога непрацюючій особі, яка досягла загального пенсійного віку, але не набула права на пенсійну виплату. Розрахунок середньомісячної суми цих видів доходів проводиться шляхом ділення їх загальної суми за період, за який враховуються доходи, на кількість місяців, протягом яких її отримано;

розмір однієї мінімальної заробітної плати станом на кінець періоду, за який враховуються доходи, - в усіх інших випадках.

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 22 липня 2020 р. N 632

**ЗМІНИ,
що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України**

1. У Положенні про порядок призначення житлових субсидій, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 1995 р. N 848 "Про спрощення порядку надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива" (ЗП України, 1996 р., N 2, ст. 76; Офіційний вісник України, 2000 р., N 5, ст. 178; 2019 р., N 69, ст. 2390, N 86, ст. 2897):

1) пункт 31 викласти в такій редакції:

"31. Для призначення житлових субсидій до сукупного доходу осіб враховуються доходи у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.";

2) пункти 32 - 34 виключити;

3) абзац другий пункту 37 виключити;

4) пункти 38 - 40, 42 виключити.

2. У Порядку надання щомісячної грошової допомоги особі, яка проживає разом з особою з інвалідністю I чи II групи внаслідок психічного розладу, яка за висновком лікарської комісії медичного закладу потребує постійного стороннього догляду, на догляд за нею, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 2 серпня 2000 р. N 1192 (Офіційний вісник України, 2000 р., N 31, ст. 1314; 2004 р., N 12, ст. 745; 2014 р., N 93, ст. 2683; 2015 р., N 33, ст. 967; 2016 р., N 97, ст. 3165; 2018 р., N 62, ст. 2144, N 90, ст. 2982; 2019 р., N 70, ст. 2453):

1) пункт 2 викласти в такій редакції:

"2. Призначення і виплата допомоги на догляд здійснюються структурними підрозділами з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві та Севастополі держадміністрацій, виконавчими органами міських рад міст обласного значення, районних у містах (у разі їх утворення) рад (далі - органи соціального захисту населення).

У сільській місцевості заяви про призначення допомоги на догляд, до яких додаються необхідні документи (далі - заяви з необхідними документами), приймаються уповноваженими особами, визначеними виконавчими комітетами селищних, сільських рад, і передаються відповідним органам соціального захисту населення.

У територіальній громаді, в якій утворено виконавчі органи сільської, селищної, міської ради, заяви з необхідними документами приймаються уповноваженими посадовими особами виконавчого органу сільської, селищної, міської ради територіальної громади (далі - посадова особа територіальної громади) та передаються відповідному органу соціального захисту населення.

Заяви з необхідними документами, подані через центр надання адміністративних послуг, передаються відповідному органу соціального захисту населення.

У випадках, передбачених абзацами третім і четвертим цього пункту, органи соціального захисту населення не приймають від осіб заяв з необхідними документами, крім надісланих поштою або в електронній формі (через офіційний веб-сайт Мінсоцполітики або інтегровані з ним інформаційні системи органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, Єдиний державний веб-портал електронних послуг), починаючи з 1 січня 2021 року.

У разі технічної можливості посадова особа територіальної громади або центру надання адміністративних послуг, яка приймає заяву з необхідними документами, реєструє її та заповнює відповідні електронні форми з використанням інформаційних систем Мінсоцполітики (далі - електронна справа) і не пізніше ніж наступного робочого дня надсилає електронну справу органу соціального захисту населення засобами електронного зв'язку через інформаційні системи Мінсоцполітики з дотриманням вимог Законів України "Про електронні документи та електронний документообіг", "Про електронні довірчі послуги".

З 1 березня 2021 р. заяви з необхідними документами приймаються посадовими особами територіальної громади виключно з формуванням електронної справи.

Якщо заявник вже отримує будь-який з видів державної допомоги, які призначаються органами соціального захисту населення, відомості про розмір допомоги враховуються цим органом без необхідності її декларування.";

2) пункт 5 викласти в такій редакції:

"5. Розрахунок середньомісячного сукупного доходу сім'ї для призначення допомоги на догляд проводиться відповідно до Порядку обчислення середньомісячного сукупного доходу сім'ї (домогосподарства) для усіх видів державної соціальної допомоги, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22 липня 2020 р. N 632.

До складу сім'ї особи, яка звертається за призначенням допомоги на догляд, включаються чоловік, дружина, рідні та усиновлені діти віком до 18 років, а також діти, які навчаються за денною формою здобуття освіти в закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти (в тому числі у період між завершенням навчання в одному із зазначених закладів освіти і вступом до іншого закладу або в період між завершенням навчання за одним освітньо-кваліфікаційним рівнем і продовженням навчання за іншим за умови, що такий період не перевищує чотирьох місяців) до досягнення 23 років і не мають власних сімей; неодружені повнолітні діти, визнані особами з інвалідністю з дитинства I та II групи або особами з інвалідністю I групи, які проживають разом з батьками; непрацездатні батьки чоловіка та дружини, які проживають разом з ними і перебувають на їх утриманні у зв'язку з відсутністю власних доходів; особа, яка проживає разом з одинокою особою з інвалідністю I групи та доглядає за нею; жінка та чоловік, які не перебувають у шлюбі, але проживають однією сім'єю і мають спільних дітей. При цьому діти, які навчаються за денною формою здобуття освіти в закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти до досягнення 23 років і не мають власних сімей, включаються до складу сім'ї незалежно від реєстрації місця проживання чи місця перебування.

До складу сім'ї не включаються особи, визнані особами з інвалідністю I чи II групи внаслідок психічного розладу, які за висновком лікарської комісії медичного закладу потребують постійного стороннього догляду і не належать до зазначених членів сім'ї, та особи, які перебувають на повному державному утриманні.";

3) у пункті 7:

в абзаці першому слова "відповідним органам соціального захисту населення" виключити;

абзац шостий після слів "внаслідок психічного розладу" доповнити словами "незалежно від того, чи є психічні розлади основною причиною інвалідності";

абзац сьомий виключити;

4) пункт 11 викласти в такій редакції:

"11. Виплата допомоги на догляд проводиться через виплатні об'єкти АТ "Укрпошта" за місцем проживання особи, якій призначено таку допомогу, або за її заявою - на особовий рахунок, відкритий в установі уповноваженого банку.";

5) пункт 13¹ викласти в такій редакції:

"13¹. Якщо внаслідок подання громадянами документів із неправдивими відомостями, неподання відомостей про зміни у складі сім'ї, приховування обставин, що впливають на призначення і виплату допомоги на догляд було надміру виплачено суми допомоги, органи соціального захисту населення вживають таких заходів:

визначають обсяг коштів, які підлягають поверненню, та встановлюють строки їх повернення залежно від матеріального стану особи;

повідомляють отримувачу допомоги про обсяг коштів, які підлягають поверненню, та строки їх повернення.

Суми коштів, які підлягають поверненню, повертаються:

отримувачем допомоги самостійно;

за згодою отримувача допомоги у повному обсязі за рахунок наступних виплат допомоги;

за рішенням органу соціального захисту населення за рахунок сум наступних виплат допомоги у розмірі, який не перевищує 20 відсотків щомісячної суми призначеної допомоги.

У разі неможливості добровільного повернення або утримання коштів, які підлягають поверненню, такі кошти стягуються у судовому порядку."

3. У Порядку призначення і виплати державної допомоги сім'ям з дітьми, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 р. N 1751 (Офіційний вісник України, 2001 р., N 52, ст. 2365; 2002 р., N 52, ст. 2372; 2003 р., N 51, ст. 2691; 2004 р., N 16, ст. 1110, N 34, ст. 2255; 2005 р., N 17, ст. 902; 2006 р., N 11, ст. 737, N 31, ст. 2220; 2008 р., N 15, ст. 364, N 63, ст. 2135; 2009 р., N 9, ст. 266, N 12, ст. 357, N 75, ст. 2562; 2011 р., N 47, ст. 1905, N 89, ст. 3232; 2014 р., N 53, ст. 1408, N 70, ст. 1958, N 93, ст. 2683; 2015 р., N 46, ст. 1473, N 74, ст. 2437; 2016 р., N 5, ст. 275, N 97, ст. 3165; 2018 р., N 14, ст. 467, N 62, ст. 2144, N 90, ст. 2982, N 96, ст. 3172; 2019 р., N 55, ст. 1919, N 70, ст. 2453; 2020 р., N 4, ст. 210, N 43, ст. 1389):

1) пункт 1 доповнити абзацом такого змісту:

"У цьому Порядку термін "непрацююча працездатна особа" вживається у значенні, наведеному в Законі України "Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям"."

2) у пункті 2:

в абзаці п'ятому та першому реченні абзацу шостого слово "фактичного" виключити;

абзаци сьомий і восьмий замінити абзацами такого змісту:

"У територіальній громаді, в якій утворено виконавчі органи сільської, селищної, міської ради, заяви з необхідними документами для призначення державної допомоги сім'ям з дітьми (далі - заяви з необхідними документами) приймаються уповноваженими посадовими особами

виконавчого органу сільської, селищної, міської ради територіальної громади (далі - посадова особа територіальної громади) та передаються відповідному органу соціального захисту населення.

Заяви з необхідними документами, подані через центр надання адміністративних послуг, передаються відповідному органу соціального захисту населення.

У випадках, передбачених абзацами сьомим і восьмим цього пункту, органи соціального захисту населення не приймають від осіб заяв з необхідними документами, крім надісланих поштою або в електронній формі (через офіційний веб-сайт Мінсоцполітики або інтегровані з ним інформаційні системи органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, Єдиний державний веб-портал електронних послуг), починаючи з 1 січня 2021 року.

У разі технічної можливості посадова особа територіальної громади або центру надання адміністративних послуг, яка приймає заяву з необхідними документами, реєструє її та заповнює відповідні електронні форми з використанням інформаційних систем Мінсоцполітики (далі - електронна справа) і не пізніше ніж наступного робочого дня надсилає електронну справу органу соціального захисту населення засобами електронного зв'язку через інформаційні системи Мінсоцполітики з дотриманням вимог Законів України "Про електронні документи та електронний документообіг", "Про електронні довірчі послуги".

З 1 березня 2021 р. заяви з необхідними документами приймаються посадовими особами територіальної громади виключно з формуванням електронної справи.

Якщо заявник вже отримує будь-який з видів державної допомоги, які призначаються органами соціального захисту населення, відомості про розмір допомоги враховуються цим органом без необхідності її декларування."

У зв'язку з цим абзац дев'ятий вважати абзацом тринадцятим;

3) в абзаці першому пункту 11 слова "органу соціального захисту населення" виключити;

4) у пункті 13:

перше речення абзацу сьомого після слів "Допомога при народженні" доповнити словами "першої та кожної наступної";

абзаци восьмий і дев'ятий виключити;

в абзаці тридцять другому слова "для сім'ї, дітей та молоді" замінити словами "та/або служб у справах дітей";

в абзаці тридцять п'ятому слова "для сім'ї, дітей та молоді" виключити;

5) абзац третій пункту 25 викласти в такій редакції:

"Якщо дитина, яка перебуває на повному державному утриманні, перебуває вдома під час літніх канікул або карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, така допомога призначається та виплачується за повні місяці перебування дитини вдома на підставі довідки закладу освіти про те, що дитина в цей час не перебувала на повному державному утриманні.";

6) пункт 26 викласти в такій редакції:

"26. Допомога на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування, надається у розмірі, що становить 2,5 розміру прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку, на дітей з

інвалідністю, над якими встановлено опіку чи піклування, - 3,5 розміру прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку.

Якщо на дитину (дитину з інвалідністю) виплачуються призначені в установленому порядку пенсія, аліменти, стипендія, державна допомога (крім державної соціальної допомоги, що виплачується на дітей з інвалідністю відповідно до законодавства), розмір допомоги на дитину, над якою встановлено опіку чи піклування, визначається як різниця між 2,5 розміру прожиткового мінімуму (для дитини з інвалідністю, над якою встановлено опіку чи піклування, - 3,5 розміру прожиткового мінімуму) для дитини відповідного віку та розміром призначених пенсії, аліментів, стипендії, державної допомоги. При цьому розмір призначених пенсії, аліментів, стипендії, державної допомоги враховується як середньомісячний розмір зазначених виплат, отриманих на дитину за попередні 12 календарних місяців.

У разі передачі дитини-сироти, дитини, позбавленої батьківського піклування, під опіку чи піклування або влаштування в дитячий будинок сімейного типу, прийомну сім'ю до розрахунку розміру допомоги на таку дитину не включається розмір призначеної державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Якщо дітям (на дітей), над якими встановлено опіку чи піклування, за попередні 12 календарних місяців не нараховувалися аліменти, пенсія, державна допомога, стипендія, така допомога призначається в розмірі 2,5 прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку, на дітей з інвалідністю, над якими встановлено опіку чи піклування, - 3,5 прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку.";

7) в абзаці першому пункту 27 слова "органу соціального захисту населення" виключити;

8) пункт 30 після абзацу шостого доповнити новим абзацом такого змісту:

"влаштування дитини на повне державне утримання".

У зв'язку з цим абзаци сьомий і восьмий вважати відповідно абзацами восьмим і дев'ятим;

9) абзац шостий пункту 33 викласти в такій редакції:

"Якщо дитина, яка перебуває на утриманні в інтернатному закладі за рахунок держави, перебуває вдома під час літніх канікул або карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, така допомога призначається та виплачується за повні місяці перебування дитини вдома на підставі довідки закладу освіти про те, що дитина в цей час не перебувала на повному державному утриманні.";

10) пункти 34 і 35 викласти в такій редакції:

"34. Допомога на дітей одиницями матерям, одиницями усиновлювачам, матерям (батькам) у разі смерті одного з батьків, які мають дітей віком до 18 років (якщо діти навчаються за денною формою здобуття освіти в закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, - до закінчення такими дітьми закладів освіти, але не довше ніж до досягнення ними 23 років), надається в розмірі, що дорівнює різниці між 100 відсотками прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку та середньомісячним сукупним доходом сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців.

Попередні шість місяців становлять два квартали, що передують місяцю, який передуює місяцю звернення за призначенням допомоги на дітей одиницями матерям (далі - період, за який враховується дохід).

Середньомісячний сукупний дохід сім'ї визначається відповідно до Порядку обчислення середньомісячного сукупного доходу сім'ї (домогосподарства) для усіх видів державної

соціальної допомоги, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22 липня 2020 р. N 632.

До складу сім'ї особи, яка звертається за призначенням допомоги на дітей одиницим матерям, включаються чоловік, дружина, рідні та усиновлені діти віком до 18 років, а також діти, які навчаються за денною формою здобуття освіти в закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти (в тому числі у період між завершенням навчання в одному із зазначених закладів освіти і вступом до іншого закладу або в період між завершенням навчання за одним освітньо-кваліфікаційним рівнем і продовженням навчання за іншим рівнем, якщо такий період не перевищує чотирьох місяців) до досягнення 23 років і не мають власних сімей; неодружені повнолітні діти, визнані особами з інвалідністю з дитинства I та II групи або особами з інвалідністю I групи і проживають разом з батьками; непрацездатні батьки чоловіка та дружини, які проживають разом з ними і перебувають на їх утриманні у зв'язку з відсутністю власних доходів; особа, яка проживає разом з одиницими особами з інвалідністю I групи і доглядає за нею; жінка та чоловік, які не перебувають у шлюбі, але проживають одиницими сім'єю і мають спільних дітей. При цьому діти, які навчаються за денною формою здобуття освіти в закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти до досягнення 23 років і не мають власних сімей, включаються до складу сім'ї незалежно від реєстрації місця проживання чи місця перебування. Особи, які перебувають на повному державному утриманні, до складу сім'ї не включаються.

Допомога на дітей одиницим матерям призначається на кожну дитину.

Розмір допомоги на дітей одиницим матерям перераховується з дня досягнення дитиною відповідного віку без звернення її отримувача до органу соціального захисту населення.

35. Для призначення допомоги на дітей одиницим матерям подаються такі документи:

- 1) заява про призначення допомоги, що складається за формою, затвердженою Мінсоцполітики;
- 2) декларація про доходи та майновий стан осіб, які звернулися за призначенням усіх видів соціальної допомоги, що складається за формою, затвердженою Мінсоцполітики (далі - декларація);
- 3) довідка про доходи у разі зазначення в декларації доходів, інформація про які відсутня в ДПС, Пенсійному фонді України, фондах соціального страхування тощо та згідно із законодавством не може бути отримана за відповідним запитом органу соціального захисту населення. У разі неможливості підтвердження таких доходів довідкою до декларації додається письмове пояснення із зазначенням їх розміру;
- 4) витяг з Державного реєстру актів цивільного стану громадян про державну реєстрацію народження дитини, виданий відділом державної реєстрації актів цивільного стану, або довідка про народження, видана виконавчим органом сільської, селищної, міської (крім міст обласного значення) ради, із зазначенням підстави для внесення відомостей про батька дитини до актового запису про народження дитини відповідно до абзацу першого частини першої статті 135 Сімейного кодексу України, або виданий компетентним органом іноземної держави документ про народження, в якому відсутні відомості про батька, за умови легалізації такого документа в установленому законодавством порядку;
- 5) копія свідоцтва про народження дитини.

Усиновлювачі подають також копію рішення про усиновлення.

Мати або батько у разі смерті одного з батьків дитини, що не отримує на дитину пенсію у зв'язку із втратою годувальника, соціальну пенсію або державну соціальну допомогу дитині

померлого годувальника, передбачену Законом України "Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю", подають копію свідоцтва про смерть одного з подружжя та довідку про те, що не отримують на дитину зазначені пенсію та державну соціальну допомогу.

Якщо одинока мати народила дитину за межами України і не може подати документ, який підтверджує факт, що вона є одинокою матір'ю, рішення про призначення їй допомоги на дитину приймається органом соціального захисту населення на підставі наданого центром соціальних служб висновку про початкову оцінку потреб дитини та сім'ї із зазначенням інформації про факт проживання дитини з матір'ю і документа про народження дитини, легалізованого в установленому порядку, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України.

Якщо діти навчаються за денною формою здобуття освіти в закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, виплата допомоги на дітей одиноким матерям продовжується з місяця, в якому подано заяву з усіма необхідними документами, на підставі довідки закладу освіти до закінчення такими дітьми закладів освіти, але не довше ніж до досягнення ними 23 років.

Інформація про склад сім'ї заявника зазначається в декларації";

11) доповнити Порядок пунктами 35¹ і 35² такого змісту:

"35¹. Допомога на дітей одиноким матерям, яку призначено за умовами, що діяли до 30 червня 2020 р. (включно), виплачується до закінчення строку її призначення.

35². Допомога на дітей одиноким матерям не призначається, якщо:

1) у складі сім'ї є працездатні особи, які досягли 18-річного віку станом на початок періоду, за який враховуються доходи, та не працювали, не проходили військової служби, не провадили підприємницької чи професійної незалежної діяльності, не здобували освіти за денною формою здобуття освіти в закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти, не зареєстровані в центрі зайнятості як безробітні або як такі, що шукають роботу, сумарно більше ніж три місяці протягом періоду, за який враховуються доходи (крім випадків, передбачених в абзацах десятому - чотирнадцятому цього пункту).

Допомога на дітей одиноким матерям у зазначеному випадку призначається, якщо особи протягом періоду, за який враховуються доходи:

сплатили або за них сплачено єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування в розмірі, не меншому від мінімального, сумарно протягом трьох місяців; доглядали за дітьми до досягнення ними трирічного віку або за дітьми, які потребують догляду протягом часу, визначеного в медичному висновку лікарсько-консультативної комісії, але не більше ніж до досягнення ними шестирічного віку, за дітьми, хворими на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку, рідкісні орфанні захворювання, онкологічні, онкогематологічні захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкі психічні розлади, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня, за дітьми, які отримали тяжку травму, потребують трансплантації органа, потребують паліативної допомоги, яким не встановлено інвалідності, за особою з інвалідністю I групи, за особою з інвалідністю II групи внаслідок психічного розладу, за дитиною з інвалідністю віком до 18 років, а також за особами, які досягли 80-річного віку; надавали соціальні послуги з догляду відповідно до законодавства;

2) особи, які входять до складу сім'ї, протягом 12 місяців перед зверненням за призначенням допомоги на дітей одиноким матерям, здійснили купівлю земельної ділянки, квартири (будинку), транспортного засобу (механізму), будівельних матеріалів, інших товарів довгострокового вжитку або оплатили (одноразово) будь-які послуги (крім медичних, освітніх та житлово-комунальних згідно із соціальною нормою житла та соціальними нормативами житлово-комунального обслуговування) на суму, яка на дату купівлі, оплати перевищує 50 тис. гривень;

3) у власності сім'ї є друга квартира (будинок), крім житла, яке розташоване на тимчасово окупованій території в Донецькій та Луганській областях, Автономній Республіці Крим і м. Севастополі, у населених пунктах, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють своїх повноважень, та у населених пунктах, що розташовані на лінії зіткнення, або житла, непридатного для проживання, що підтверджено актом обстеження технічного стану житлового приміщення (будинку, квартири), за формою згідно з додатком до Порядку надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 р. N 505 (Офіційний вісник України, 2014 р., N 80, ст. 2271; 2015 р., N 70, ст. 2312);

4) у власності сім'ї є більше ніж один автомобіль, транспортний засіб, що підлягає державній реєстрації, з дати випуску якого минуло менше ніж 15 років (крім мопеда і причепа).

При цьому не враховуються транспортні засоби, отримані безоплатно чи придбані на пільгових умовах через органи соціального захисту населення, у тому числі за рахунок грошової допомоги на придбання автомобіля, а також транспортні засоби, придбані батьками - вихователями дитячих будинків сімейного типу.

Наявність (відсутність) у власності членів сім'ї транспортних засобів зазначається у декларації.

Якщо у складі сім'ї є непрацюючі працездатні особи, які досягли 18-річного віку станом на початок періоду, за який враховуються доходи, і протягом цього періоду зареєстровані в центрі зайнятості як безробітні менше трьох місяців або які (за яких) не сплатили (не сплачено) мінімального розміру єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування сумарно протягом трьох місяців періоду, за який враховуються доходи, допомога на дітей одиноким матерям призначається:

не більше ніж на два шестимісячних періоди, якщо:

- у складі сім'ї є особа з інвалідністю, яка згідно з висновком лікарсько-консультаційної комісії потребує постійного стороннього догляду;

- відсутність будь-яких джерел для існування пов'язана з тривалою хворобою одного та/або кількох членів сім'ї.

Допомога на дітей одиноким матерям за таких умов на наступний строк призначається не раніше ніж через шість місяців після завершення виплати такої допомоги;

на один шестимісячний період, якщо сім'я є багатодітною і звернулася за призначенням допомоги на дітей одиноким матерям у липні - грудні 2020 року.

Якщо непрацююча працездатна особа працевлаштувалася або забезпечила себе роботою самостійно у шестимісячному періоді отримання допомоги на дітей одиноким матерям, до сукупного доходу сім'ї під час призначення такої допомоги на наступний період враховується лише 50 відсотків доходу, отриманого у вигляді заробітної плати (грошового забезпечення), або доходу від підприємницької діяльності. Ця норма застосовується одноразово під час наступного звернення за призначенням допомоги на дітей одиноким матерям.

Кожним наступним зверненням вважається повторне подання заяви та декларації у строк, який не перевищує шести календарних місяців після припинення виплати раніше призначеної допомоги.

Якщо непрацююча працездатна особа перебуває на обліку в центрі зайнятості як безробітна або така, що шукає роботу більше ніж 12 місяців станом на кінець періоду, за який враховуються доходи, та в шестимісячному періоді отримання допомоги на дітей одиноким матерям не працевлаштувалася, розмір такої допомоги під час наступного звернення за її призначенням зменшується на 50 відсотків, на наступний період - на 75 відсотків. Така допомога під час наступного звернення призначається не раніше ніж через шість місяців після завершення її виплати.";

12) абзац шістнадцятий пункту 36 замінити абзацами такого змісту:

"Виплата допомоги припиняється або зупиняється на підставі поданих обґрунтованих пропозицій органу опіки та піклування за поданням центрів соціальних служб та/або служб у справах дітей або уповноваженої особи, визначеної виконавчим органом ради територіальної громади, до органу соціального захисту населення з місяця, що настає за місяцем, в якому виникли зазначені обставини, за рішенням органу, який призначив допомогу.

Виплата допомоги на дітей одиноким матерям також припиняється:

якщо сім'єю подано недостовірні відомості чи приховано відомості, що вплинули або могли вплинути на встановлення права на отримання допомоги на дітей одиноким матерям та на визначення її розміру, або встановлено фактичну зайнятість особи, що приносить дохід (винагороду), без оформлення, реєстрації в установленому законодавством порядку, - з місяця, що настає за місяцем, у якому виявлено порушення. В такому разі на наступний строк допомогу на дітей одиноким матерям може бути призначено не раніше ніж через шість місяців починаючи з першого числа місяця виявлення порушення;

у разі переїзду сім'ї до іншої місцевості або настання обставин, що унеможливають виплату допомоги на дітей одиноким матерям (зокрема, смерть одинокої особи), - з місяця, що настає за місяцем, у якому відбулися зміни;

за заявою отримувача допомоги на дітей одиноким матерям - з місяця, що настає за місяцем її подання;

якщо реєстрацію особи, яка включена до складу сім'ї, як безробітної припинено з причин, передбачених абзацами шістнадцятим (крім припинення реєстрації в разі працевлаштування самостійно), вісімнадцятим - двадцять першим підпункту 1, підпунктами 2 і 3 пункту 30 Порядку реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2018 р. N 792 (Офіційний вісник України, 2018 р., N 80, ст. 2662), - з місяця, наступного за місяцем, у якому надійшла інформація з центру зайнятості;

у разі виявлення, що непрацююча працездатна особа, фактично не здійснювала догляд за особою, яка досягла 80-річного віку, або не надавала соціальних послуг з догляду відповідно до законодавства у зв'язку з перебуванням за кордоном сукупно більше ніж 60 днів протягом періоду отримання допомоги на дітей одиноким матерям, - з місяця, наступного за місяцем, у якому надійшла відповідна інформація з Держприкордонслужби.

Інформування органів соціального захисту населення стосовно реєстрації (припинення реєстрації) як безробітної особи, яка включена до складу сім'ї, здійснюється центрами зайнятості щомісяця до 10 числа місяця, що настає за звітним періодом. ";

13) пункт 39 викласти в такій редакції:

"39. Допомога при усиновленні дитини призначається усиновлювачу (якщо усиновлювачами є подружжя, - одному з них на їх розсуд), який є громадянином України, постійно проживає на її території та усиновив дитину з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, або дитину, батьки якої дали згоду на її усиновлення, крім випадку усиновлення одним з подружжя дитини іншого з подружжя.";

14) в абзаці першому пункту 40 слова "органові соціального захисту населення" виключити;

15) в абзаці першому пункту 42⁴ слова "органу соціального захисту населення" виключити;

16) в пункті 42⁵:

в абзаці другому слова "до органу соціального захисту населення" виключити;

в абзацах восьмому і дев'ятому слова "для сім'ї, дітей та молоді" виключити;

17) пункт 49 викласти в такій редакції:

"49. Особи, яким виплачується державна допомога сім'ям з дітьми, зобов'язані повідомляти органам соціального захисту населення про зміну всіх обставин, які впливають на виплату такої допомоги (зміни у складі сім'ї, перевищення середньомісячного сукупного доходу сім'ї тощо).

Якщо отримувачам державної допомоги сім'ям з дітьми, якими подано документи із свідомо неправдивими відомостями, не подано відомостей про зміни у складі сім'ї, приховуються обставини, які впливають на призначення і виплату допомоги, було надміру виплачено суми допомоги, органи соціального захисту населення:

визначають обсяг коштів, які підлягають поверненню, з місяця призначення державної допомоги сім'ям з дітьми та встановлюють строки їх повернення залежно від матеріального стану сім'ї;

повідомляють отримувачу державної допомоги сім'ям з дітьми про обсяг коштів, які підлягають поверненню, та строки їх повернення.

Суми коштів, які підлягають поверненню, повертаються:

отримувачем державної допомоги сім'ям з дітьми самостійно;

за згодою отримувача державної допомоги сім'ям з дітьми у повному обсязі за рахунок її наступних виплат;

за рішенням органу соціального захисту населення за рахунок сум наступних виплат державної допомоги сім'ям з дітьми у розмірі, який не перевищує 20 відсотків щомісячної суми призначеної допомоги.

У разі неможливості добровільного повернення або утримання коштів, які підлягають поверненню, такі кошти стягуються в судовому порядку.

Органи соціального захисту населення мають право перевіряти матеріальне та майнове становище сімей з дітьми.

Для призначення державної допомоги сім'ям з дітьми на запит органу соціального захисту населення у п'ятиденний строк з дня його отримання подаються:

відомості про доходи осіб та сплату єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування з реєстру застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування - Пенсійним фондом України (у порядку, встановленому Пенсійним фондом України та Мінсоцполітики);

відомості про доходи осіб з Державного реєстру фізичних осіб - платників податків - ДПС (у порядку, встановленому Мінсоцполітики та Мінфіном);

інформація про наявність в осіб транспортних засобів - уповноваженими органами МВС (у порядку, встановленому Мінсоцполітики та МВС);

реквізити документів, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України або спеціальний статус особи, - ДМС (у порядку, встановленому Мінсоцполітики та МВС);

відомості про перетин державного кордону особами з обов'язковим зазначенням дати перетину - Держприкордонслужбою.

Органи соціального захисту населення мають право робити запити та безоплатно отримувати у строк до 10 календарних днів від підприємств, установ, організацій інформацію, необхідну для призначення державної допомоги сім'ям з дітьми та проведення перевірок достовірності даних, отриманих від осіб, які звертаються за її призначенням.

Відомості, зазначені в цьому пункті, можуть надаватися органу соціального захисту населення у паперовому та електронному вигляді.

Перевірка належності фізичних осіб - підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування, до першої - третьої груп платників єдиного податку проводиться органом соціального захисту населення з використанням даних з Реєстру платників єдиного податку.;"

18) доповнити Порядок пунктом 49¹ такого змісту:

"49¹. Перевірка достовірності відомостей, що надійшли від осіб, які звертаються за призначенням допомоги сім'ям з дітьми, проводиться на підставі даних, отриманих шляхом автоматизованого доступу, зокрема, з:

Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, - про право власності на земельну ділянку, квартиру (будинок);

Державного реєстру актів цивільного стану громадян, - про державну реєстрацію шлюбу, розірвання шлюбу, народження, смерті отримувача державної допомоги сім'ям з дітьми або дитини із складу сім'ї;

Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, - про зареєстрованих фізичних осіб - підприємців.

Для підтвердження таких даних використовуються відомості з Державного реєстру актів цивільного стану громадян та Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, які передаються до Мінсоцполітики шляхом автоматизованого обміну електронними даними між інформаційними ресурсами Мін'юсту та Мінсоцполітики через систему електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів у порядку, передбаченому законодавством, після введення в експлуатацію відповідних технічних і програмних засобів.;"

19) пункт 52 викласти в такій редакції:

"52. Державна допомога сім'ям з дітьми виплачується щомісяця за вибором матері (батька, опікуна, піклувальника чи усиновлювача), якій (якому) призначено таку допомогу, через виплатні об'єкти АТ "Укрпошта" за місцем проживання або шляхом перерахування коштів на її (його) особовий рахунок, відкритий в установі уповноваженого банку.;"

20) пункт 53 виключити.

4. Порядок призначення і виплати державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2003 р. N 250 (Офіційний

вісник України, 2003 р., N 9, ст. 394; 2006 р., N 4, ст. 171; 2009 р., N 19, ст. 598; 2011 р., N 12, ст. 516, N 51, ст. 2032, N 89, ст. 3232; 2012 р., N 7, ст. 249; 2014 р., N 13, ст. 396; 2015 р., N 70, ст. 2314; 2016 р., N 5, ст. 275, N 97, ст. 3165; 2017 р., N 57, ст. 1684, N 80, ст. 2450; 2018 р., N 62, ст. 2144, N 90, ст. 2982; 2019 р., N 55, ст. 1919, N 70, ст. 2453, N 90, ст. 3000; 2020 р., N 4, ст. 210, N 37, ст. 1208, N 43, ст. 1389), викласти в такій редакції:

"ЗАТВЕРДЖЕНО

постановою Кабінету Міністрів України

від 24 лютого 2003 р. N 250

(в редакції постанови Кабінету Міністрів
України

від 22 липня 2020 р. N 632)

ПОРЯДОК

призначення і виплати державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям

1. Цей Порядок визначає умови призначення і виплати державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям (далі - державна соціальна допомога), передбаченої Законом України "Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям", перелік документів, необхідних для призначення такої допомоги, а також підстави для припинення її виплати.

2. Державна соціальна допомога призначається і виплачується малозабезпеченим сім'ям, які постійно проживають на території України та з поважних або незалежних від них причин мають середньомісячний сукупний дохід менший від прожиткового мінімуму для сім'ї.

Державна соціальна допомога призначається на шість місяців з місяця звернення за її призначенням.

3. Призначення і виплата державної соціальної допомоги здійснюються структурними підрозділами з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві та Севастополі держадміністрацій, виконавчими органами міських рад міст обласного значення, районних у містах (у разі їх утворення) рад (далі - органи соціального захисту населення) за зареєстрованим місцем проживання або місцем проживання уповноваженого представника малозабезпеченої сім'ї.

У сільській місцевості заяви про призначення державної соціальної допомоги, до яких додаються необхідні документи (далі - заяви з необхідними документами), приймаються уповноваженими особами, визначеними виконавчими комітетами селищних, сільських рад, та передаються органам соціального захисту населення.

У територіальній громаді, в якій утворено виконавчі органи сільської, селищної, міської ради, заяви з необхідними документами приймаються уповноваженими посадовими особами виконавчого органу сільської, селищної, міської ради територіальної громади (далі - посадова особа територіальної громади) та передаються відповідному органу соціального захисту населення.

Заяви з необхідними документами, подані через центр надання адміністративних послуг, передаються відповідному органу соціального захисту населення.

У випадках, передбачених абзацами третім і четвертим цього пункту, органи соціального захисту населення не приймають від осіб заяв з необхідними документами, крім надісланих поштою або в електронній формі (через офіційний веб-сайт Мінсоцполітики або інтегровані з ним інформаційні системи органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, Єдиний державний веб-портал електронних послуг), починаючи з 1 січня 2021 року.

У разі технічної можливості посадова особа територіальної громади або центру надання адміністративних послуг, яка приймає заяву з необхідними документами, реєструє її та заповнює відповідні електронні форми з використанням інформаційних систем Мінсоцполітики (далі - електронна справа) та не пізніше ніж наступного робочого дня надсилає електронну справу органу соціального захисту населення засобами електронного зв'язку через інформаційні системи Мінсоцполітики з дотриманням вимог Законів України "Про електронні документи та електронний документообіг", "Про електронні довірчі послуги".

З 1 березня 2021 р. заяви з необхідними документами приймаються посадовими особами територіальної громади виключно з формуванням електронної справи.

4. Державна соціальна допомога за місцем проживання призначається за умови неотримання зазначеної допомоги за зареєстрованим місцем проживання особи, яка звертається за призначенням державної соціальної допомоги (далі - заявник). Відомості щодо неотримання допомоги перевіряються органами соціального захисту населення з використанням інформаційних систем.

5. Для призначення державної соціальної допомоги уповноважений представник малозабезпеченої сім'ї, особа якого посвідчується паспортом громадянина України або іншим документом, що підтверджує право на постійне проживання в Україні (для іноземця та особи без громадянства), подає такі документи:

заяву, складену за формою, встановленою Мінсоцполітики;

декларацію про доходи та майновий стан осіб, які звернулися за призначенням усіх видів соціальної допомоги, складену за формою, встановленою Мінсоцполітики (далі - декларація);

довідку про доходи у разі зазначення в декларації доходів, інформація про які відсутня в ДПС, Пенсійному фонді України, фондах соціального страхування тощо та згідно із законодавством не може бути отримана за відповідним запитом органу соціального захисту населення. У разі неможливості підтвердження таких доходів довідкою до декларації додається письмове пояснення із зазначенням їх розміру;

довідку встановленої форми про безпосередню участь особи в антитерористичній операції, у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях (за наявності).

Інформація про склад малозабезпеченої сім'ї заявника зазначається в декларації. Якщо заявник вже отримує будь-який із видів державної допомоги, які призначаються органами соціального захисту населення, відомості про розмір допомоги враховуються цим органом без необхідності її декларування.

До складу малозабезпеченої сім'ї заявника включаються чоловік, дружина, рідні та усиновлені діти віком до 18 років, а також діти, які навчаються за денною формою здобуття освіти в закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти (в тому числі у період між завершенням навчання в одному із зазначених закладів освіти і вступом до іншого закладу або в період між завершенням навчання за одним освітньо-кваліфікаційним рівнем і продовженням навчання за іншим за умови, що такий період не перевищує чотирьох місяців) до досягнення 23 років і не мають власних сімей; неодружені повнолітні діти, визнані особами з інвалідністю з дитинства I та II групи або особами з інвалідністю I групи, які проживають разом з батьками; непрацездатні батьки чоловіка та дружини, які проживають разом з ними і перебувають на їх утриманні у зв'язку з відсутністю власних доходів; особа, яка проживає разом з одинокою особою з інвалідністю I групи та доглядає за нею; жінка та чоловік, які не перебувають у шлюбі, але проживають однією сім'єю і мають спільних дітей. При цьому діти, які навчаються за денною формою здобуття освіти в

зкладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти до досягнення 23 років і не мають власних сімей, включаються до складу сім'ї незалежно від реєстрації місця проживання чи місця перебування. Особи, які перебувають на повному державному утриманні, до складу сім'ї не включаються. Права члена сім'ї має одинока особа.

Заява та декларація можуть бути надіслані органу соціального захисту населення поштою або в електронній формі (після введення в експлуатацію відповідних технічних та програмних засобів) через офіційний веб-сайт Мінсоцполітики або інтегровані з ним інформаційні системи органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з накладенням кваліфікованого електронного підпису шляхом додавання до заяви в електронній формі ідентифікаційних даних заявника, підтверджених у процесі автентифікації із застосуванням електронної системи ідентифікації, в якій використовується база клієнтських даних банків.

У разі отримання надісланих з використанням засобів телекомунікаційних систем заяви та декларації без кваліфікованого електронного підпису із застосуванням електронної системи ідентифікації, в якій використовується база клієнтських даних банків, державна соціальна допомога призначається лише після підписання заявником таких документів у паперовій формі протягом місяця з дня їх подання в електронній формі.

Якщо заяву та декларацію в зазначений строк не підписано незалежно від причин, уповноважений представник малозабезпеченої сім'ї повинен подати нові заяву та декларацію для отримання державної соціальної допомоги.

Заява та декларація вважаються такими, що не подані, у разі внесення не у повному обсязі відомостей про членів малозабезпеченої сім'ї (прізвище, ім'я та по батькові, сімейний стан, число, місяць і рік народження, серія (за наявності) та номер паспорта громадянина України чи іншого документа, що підтверджує право на постійне проживання в Україні (для іноземця та особи без громадянства), реєстраційний номер облікової картки платника податків (крім осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку в паспорті).

Для призначення державної соціальної допомоги на наступний строк уповноважений представник малозабезпеченої сім'ї подає нові заяву та декларацію.

6. Якщо дитина, яка перебуває на повному державному утриманні, перебуває вдома під час літніх канікул або карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, малозабезпечена сім'я має право звернутися за призначенням державної соціальної допомоги за повні місяці перебування дитини вдома на підставі довідки закладу освіти про те, що дитина в цей час не перебувала на повному державному утриманні. При цьому дитина включається до складу малозабезпеченої сім'ї і державна соціальна допомога призначається (перераховується) на період перебування дитини вдома і виплачується за повний місяць.

7. Розмір державної соціальної допомоги визначається як різниця між прожитковим мінімумом для сім'ї та середньомісячним сукупним доходом малозабезпеченої сім'ї.

Розмір прожиткового мінімуму для сім'ї залежить від її складу і визначається як сума прожиткових мінімумів, розрахованих і затверджених відповідно до Закону України "Про прожитковий мінімум" для осіб, які належать до основних соціальних і демографічних груп населення.

До стабілізації економічного становища в Україні прожитковий мінімум для сім'ї та розмір державної соціальної допомоги визначається з урахуванням рівня забезпечення прожиткового

мінімуму.

Рівень забезпечення прожиткового мінімуму встановлюється виходячи з можливостей державного бюджету і затверджується одночасно з прийняттям закону про Державний бюджет України на відповідний рік.

Для громадян із статусом особи, яка проживає і працює (навчається) на території населеного пункту, якому надано статус гірського, прожитковий мінімум збільшується на 20 відсотків.

Максимальний розмір державної соціальної допомоги не може перевищувати розміру прожиткового мінімуму для малозабезпеченої сім'ї, крім випадків, передбачених абзацом п'ятим цього пункту.

8. У разі встановлення нового рівня забезпечення прожиткового мінімуму розмір державної соціальної допомоги перераховується без звернення уповноваженого представника малозабезпеченої сім'ї.

Органи соціального захисту населення проводять перерахунок раніше призначеної державної соціальної допомоги з місяця встановлення нового рівня забезпечення прожиткового мінімуму.

9. Середньомісячний сукупний дохід малозабезпеченої сім'ї - обчислений у середньому за місяць дохід усіх членів малозабезпеченої сім'ї, одержаний ними протягом шести місяців.

Шість місяців становлять два квартали, що передують місяцю, який передує місяцю звернення за призначенням державної соціальної допомоги (далі - період, за який враховуються доходи).

Середньомісячний сукупний дохід малозабезпеченої сім'ї для призначення державної соціальної допомоги визначається відповідно до Порядку обчислення середньомісячного сукупного доходу сім'ї (домогосподарства) для усіх видів державної соціальної допомоги, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22 липня 2020 р. N 632.

10. Державна соціальна допомога не призначається, якщо:

1) у складі сім'ї є працездатні особи, які досягли 18-річного віку станом на початок періоду, за який враховуються доходи, та не працювали, не проходили військової служби, не провадили підприємницької чи професійної незалежної діяльності, не здобували освіти за денною формою здобуття освіти в закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти, не зареєстровані в центрі зайнятості як безробітні або як такі, що шукають роботу, сумарно більше ніж три місяці протягом періоду, за який враховуються доходи (крім випадків, передбачених у пункті 11 цього Порядку).

Державна соціальна допомога у зазначеному випадку призначається, якщо особи протягом періоду, за який враховуються доходи:

сплатили або за них сплачено єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування у розмірі, не меншому від мінімального, сумарно протягом трьох місяців;

доглядали за дітьми до досягнення ними трирічного віку або за дітьми, які потребують догляду протягом часу, визначеного в медичному висновку лікарсько-консультативної комісії, але не більше ніж до досягнення ними шестирічного віку, за дітьми, хворими на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку, рідкісні орфанні захворювання, онкологічні, онкогематологічні захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкі психічні розлади, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня, за дітьми, які отримали тяжку травму, потребують трансплантації органа, потребують паліативної допомоги, яким не встановлено інвалідності, за особою з інвалідністю I групи, за особою з інвалідністю II групи внаслідок психічного розладу, за дитиною з інвалідністю віком

до 18 років, а також за особами, які досягли 80-річного віку; надавали соціальні послуги з догляду відповідно до законодавства;

2) особи, які входять до складу малозабезпеченої сім'ї, протягом 12 місяців перед зверненням за призначенням державної соціальної допомоги здійснили купівлю земельної ділянки, квартири (будинку), транспортного засобу (механізму), будівельних матеріалів, інших товарів довгострокового вжитку або оплатили (одноразово) будь-які послуги (крім медичних, освітніх та житлово-комунальних згідно із соціальною нормою житла та соціальними нормативами житлово-комунального обслуговування) на суму, яка на дату купівлі, оплати перевищує 50 тис. гривень;

3) у власності малозабезпеченої сім'ї є друга квартира (будинок), крім житла, яке розташоване на тимчасово окупованій території у Донецькій та Луганській областях, Автономній Республіці Крим і м. Севастополі, у населених пунктах на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють своїх повноважень, та у населених пунктах, що розташовані на лінії зіткнення, або житла, непридатного для проживання, що підтверджено актом обстеження технічного стану житлового приміщення (будинку, квартири), за формою згідно з додатком до Порядку надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 р. N 505 (Офіційний вісник України, 2014 р., N 80, ст. 2271; 2015 р., N 70, ст. 2312);

4) у власності малозабезпеченої сім'ї є більше ніж один автомобіль, транспортний засіб, що підлягає державній реєстрації, з дати випуску якого минуло менше ніж 15 років (крім мопеда і причепа).

При цьому не враховуються транспортні засоби, отримані безоплатно чи придбані на пільгових умовах через органи соціального захисту населення, у тому числі за рахунок грошової допомоги на придбання автомобіля, а також транспортні засоби, придбані батьками - вихователями дитячих будинків сімейного типу.

Наявність (відсутність) у власності членів малозабезпеченої сім'ї транспортних засобів зазначається у декларації.

11. Якщо у складі малозабезпеченої сім'ї є непрацюючі працездатні особи, які досягли 18-річного віку станом на початок періоду, за який враховуються доходи, і протягом цього періоду зареєстровані в центрі зайнятості як безробітні менше трьох місяців або які (за яких) не сплатили (не сплачено) мінімального розміру єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування сумарно протягом трьох місяців періоду, за який враховуються доходи, державна соціальна допомога призначається:

1) не більше ніж на два шестимісячних періоди, якщо:

у складі сім'ї є особа з інвалідністю, яка згідно з висновком лікарсько-консультаційної комісії потребує постійного стороннього догляду;

відсутність будь-яких джерел для існування пов'язана з тривалою хворобою одного та/або кількох членів сім'ї.

Державна соціальна допомога за таких умов на наступний строк призначається не раніше ніж через шість місяців після завершення виплати такої допомоги;

2) на один шестимісячний період, якщо малозабезпечена сім'я є багатодітною або у складі малозабезпеченої сім'ї є одинока мати (одинокий батько), що не перебуває у шлюбі, і запис про батька (матір) такої дитини до Книги реєстрації народжень внесено в установленому порядку

за вказівкою матері (батька), або мати (батько) у разі смерті одного з батьків і звернулася (звернувся) за призначенням державної соціальної допомоги у липні - грудні 2020 року.

12. У разі коли непрацююча працездатна особа працевлаштувалася або забезпечила себе роботою самостійно протягом шестимісячного періоду отримання державної соціальної допомоги, до сукупного доходу малозабезпеченої сім'ї під час призначення такої допомоги на наступний період враховується лише 50 відсотків доходу, отриманого у вигляді заробітної плати (грошового забезпечення), або доходу від підприємницької діяльності. Ця норма застосовується одноразово під час наступного звернення за призначенням державної соціальної допомоги.

Кожним наступним зверненням вважається повторне подання уповноваженим представником сім'ї заяви та декларації у строк, який не перевищує шести календарних місяців після припинення виплати раніше призначеної державної соціальної допомоги.

13. Якщо непрацююча працездатна особа перебуває на обліку в центрі зайнятості як безробітна або така, що шукає роботу, більше ніж 12 місяців станом на кінець періоду, за який враховуються доходи, та в шестимісячному періоді отримання державної соціальної допомоги не працевлаштувалася, розмір такої допомоги під час наступного звернення за її призначенням зменшується на 50 відсотків, на наступний період - на 75 відсотків. Така допомога під час наступного звернення призначається не раніше ніж через шість місяців після завершення її виплати.

14. Для виходу малозабезпеченої сім'ї із складних життєвих обставин за рекомендацією органу соціального захисту населення непрацюючій працездатній особі із числа членів такої сім'ї, яка бажає провадити підприємницьку діяльність, центром зайнятості може бути надана допомога на здобуття економічної самостійності малозабезпеченої сім'ї, порядок надання якої визначається Кабінетом Міністрів України.

15. Розмір державної соціальної допомоги може бути перерахований з місяця подання заяви уповноваженим представником малозабезпеченої сім'ї до закінчення строку її призначення.

16. Виплата призначеної державної соціальної допомоги припиняється:

якщо малозабезпеченою сім'єю подано недостовірні відомості чи приховано відомості, що вплинули або могли вплинути на встановлення права на отримання державної соціальної допомоги та на визначення її розміру, або встановлено фактичну зайнятість особи, що приносить дохід (винагороду), без оформлення, реєстрації в установленому законодавством порядку, - з місяця, що настає за місяцем, у якому виявлено порушення. В такому разі на наступний строк державна соціальна допомога може бути призначена не раніше ніж через шість місяців починаючи з першого числа місяця, в якому виявлено порушення;

у разі переїзду малозабезпеченої сім'ї до іншої місцевості або настання обставин, що унеможливають виплату державної соціальної допомоги (зокрема, смерть одиної особи), - з місяця, що настає за місяцем, у якому відбулися зміни;

за заявою уповноваженого представника малозабезпеченої сім'ї - з місяця, що настає за місяцем її подання;

якщо реєстрацію особи (включеної до складу малозабезпеченої сім'ї) як безробітної припинено з причин, передбачених абзацами шістнадцятим (крім припинення реєстрації у разі працевлаштування самостійно), вісімнадцятим - двадцять першим підпункту 1, підпунктами 2 і 3 пункту 30 Порядку реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2018 р.

№ 792 (Офіційний вісник України, 2018 р., № 80, ст. 2662), - з місяця, наступного за місяцем, у якому надійшла інформація з центру зайнятості;

у разі виявлення, що непрацююча працездатна особа фактично не здійснювала догляд за особою, яка досягла 80-річного віку, або не надавала соціальних послуг з догляду відповідно до законодавства у зв'язку з перебуванням за кордоном сукупно більше ніж 60 днів протягом періоду отримання державної соціальної допомоги, - з місяця, наступного за місяцем, у якому надійшла інформація з Держприкордонслужби.

17. Інформування органів соціального захисту населення стосовно реєстрації (припинення реєстрації) як безробітної особи, яка включена до складу малозабезпеченої сім'ї, здійснюється центрами зайнятості щомісяця до 10 числа місяця, що настає за звітним періодом.

18. Державна соціальна допомога може бути призначена на строк визнання особи непрацездатною:

одиноким особам, які за результатами медико-соціальної експертизи визнані непрацездатними і не мають інших джерел існування (не отримують доходів, передбачених Порядком обчислення середньомісячного сукупного доходу сім'ї (домогосподарства) для усіх видів державної соціальної допомоги, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 22 липня 2020 р. № 632);

непрацездатному подружжю - за відсутності осіб, зобов'язаних їх утримувати відповідно до закону.

Одиноким особам, які досягли 65-річного віку і не мають інших джерел існування за тих же умов, державна соціальна допомога може бути призначена довічно.

19. Для призначення державної соціальної допомоги на запит органу соціального захисту населення у п'ятиденний строк з дня його отримання подаються:

відомості про доходи осіб та сплату єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування з реєстру застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування - Пенсійним фондом України (у порядку, встановленому Пенсійним фондом України та Мінсоцполітики);

відомості про доходи осіб із Державного реєстру фізичних осіб - платників податків - ДПС (у порядку, встановленому Мінсоцполітики та Мінфіном);

інформація про наявність в осіб транспортних засобів - уповноваженими органами МВС (у порядку, встановленому Мінсоцполітики та МВС);

реквізити документів, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України або спеціальний статус особи, - ДМС (у порядку, встановленому Мінсоцполітики та МВС);

відомості про перетин державного кордону особами з обов'язковим зазначенням дати перетину - Держприкордонслужбою.

Органи соціального захисту населення мають право робити запити та безоплатно отримувати у строк до 10 календарних днів від підприємств, установ, організацій інформацію, необхідну для призначення державної соціальної допомоги та проведення перевірок достовірності даних, отриманих від осіб, які звертаються за її призначенням.

Відомості, зазначені в цьому пункті, можуть надаватися органу соціального захисту населення у паперовому та електронному вигляді.

Перевірка належності фізичних осіб - підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування, до першої - третьої груп платників єдиного податку проводиться органом соціального захисту населення з використанням даних з Реєстру платників єдиного податку.

20. Державна соціальна допомога призначається з місяця звернення за нею, якщо протягом місяця подано всі необхідні документи. Якщо до заяви не додано всіх необхідних документів, орган соціального захисту населення повідомляє уповноваженому представнику малозабезпеченої сім'ї про те, які документи у місячний строк потрібно подати додатково.

Орган соціального захисту населення інформує уповноваженого представника малозабезпеченої сім'ї про прийняття документів із зазначенням дати їх прийняття, а також документів, які необхідно у місячний строк подати додатково (шляхом надання/надсилання йому повідомлення у паперовому або електронному вигляді (за наявності електронної пошти).

Якщо відомості, необхідні для призначення державної соціальної допомоги, неможливо отримати внаслідок помилки, виявленої під час обміну даними із суб'єктами надання інформації, визначеними в абзацах другому і третьому пункту 19 цього Порядку, орган соціального захисту населення повідомляє уповноваженому представнику малозабезпеченої сім'ї про необхідність виправлення ним помилки і проводить розрахунок державної соціальної допомоги протягом 10 днів після подання уповноваженим представником малозабезпеченої сім'ї виправлених даних та/або отримання необхідної інформації.

Якщо протягом 30 календарних днів після отримання повідомлення про необхідність виправлення помилки уповноважений представник малозабезпеченої сім'ї не виправив її та/або не подав документи, передбачені пунктом 5 цього Порядку, орган соціального захисту населення приймає рішення про відмову у призначенні державної соціальної допомоги, про що інформує уповноваженого представника малозабезпеченої сім'ї в порядку, встановленому абзацом другим пункту 21 цього Порядку.

21. Рішення про призначення державної соціальної допомоги або про відмову в її призначенні приймається органом соціального захисту населення протягом 10 календарних днів з дня подання заяви і надсилається наступного дня після його прийняття уповноваженому представнику малозабезпеченої сім'ї.

У разі прийняття рішення про відмову в призначенні державної соціальної допомоги орган соціального захисту населення інформує про це уповноваженого представника малозабезпеченої сім'ї із зазначенням підстав для відмови та порядку оскарження рішення (з врученням відповідного повідомлення під особистий підпис).

Рішення органу соціального захисту населення про призначення державної соціальної допомоги чи про відмову в її призначенні може бути оскаржено заявником в органі виконавчої влади вищого рівня або в суді.

22. На кожного отримувача державної соціальної допомоги орган соціального захисту населення формує особову справу, в якій зберігаються документи, необхідні для призначення державної соціальної допомоги, а також розрахунки її розмірів.

Особова справа зберігається протягом п'яти років після припинення виплати державної соціальної допомоги.

23. Контроль за правильністю призначення і виплати державної соціальної допомоги здійснює орган соціального захисту населення та Державна соціальна служба.

24. Перевірка достовірності відомостей, що надійшли від осіб, які звертаються за призначенням державної соціальної допомоги, проводиться на підставі даних, отриманих шляхом автоматизованого доступу, зокрема, з:

Державного реєстру речових прав на нерухоме майно - про право власності на земельну ділянку, квартиру (будинки);

Державного реєстру актів цивільного стану громадян - про державну реєстрацію шлюбу, розірвання шлюбу, народження, смерть особи, якій призначено державну соціальну допомогу, або смерть члена сім'ї;

Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців і громадських формувань - про зареєстрованих фізичних осіб - підприємців.

Для підтвердження таких даних використовуються відомості з Державного реєстру актів цивільного стану громадян і Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, які передаються до Мінсоцполітики шляхом автоматизованого обміну електронними даними між інформаційними ресурсами Мін'юсту та Мінсоцполітики через систему електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів у порядку, передбаченому законодавством, після введення в експлуатацію відповідних технічних і програмних засобів.

25. Якщо малозабезпеченою сім'єю приховано або подано недостовірні дані про доходи та майновий стан або органом соціального захисту населення отримано інформацію про обставини, що вплинули на встановлення права на призначення державної соціальної допомоги та визначення її розміру, внаслідок чого надміру виплачено кошти, органи соціального захисту населення:

визначають обсяг надміру виплачених коштів з місяця призначення державної соціальної допомоги та встановлюють строки їх повернення залежно від матеріального стану малозабезпеченої сім'ї;

повідомляють уповноваженому представнику малозабезпеченої сім'ї про обсяг надміру виплачених коштів та строки їх повернення.

Суми надміру виплаченої державної соціальної допомоги повертаються:

отримувачем державної соціальної допомоги самостійно;

за згодою отримувача державної соціальної допомоги у повному обсязі за рахунок її наступних виплат;

за рішенням органу соціального захисту населення за рахунок суми наступних виплат державної соціальної допомоги у розмірі, що не перевищує 20 відсотків щомісячної суми призначеної допомоги.

У разі неможливості добровільного повернення або утримання надміру виплачених сум державної соціальної допомоги такі суми стягуються в судовому порядку.

26. Державна соціальна допомога виплачується один раз на місяць за зареєстрованим місцем проживання або за місцем проживання уповноваженого представника малозабезпеченої сім'ї та перераховується через виплатні об'єкти АТ "Укрпошта" або на рахунок, відкритий в установі уповноваженого банку, за вибором отримувача.

Затримка виплати державної соціальної допомоги з вини органу, що її призначає чи виплачує, не допускається.

27. У разі смерті уповноваженого представника малозабезпеченої сім'ї не виплачена за його життя державна соціальна допомога може бути виплачена через виплатні об'єкти АТ "Укрпошта" за заявою однієї з повнолітніх дієздатних осіб, опікуна (піклувальника) дітей віком до 18 років або особи, визнаної недієздатною в установленому порядку.

Державна соціальна допомога виплачується за повний місяць, в якому настала смерть уповноваженого представника малозабезпеченої сім'ї, незалежно від дати смерті, якщо звернення надійшло не пізніше ніж через шість місяців з дня смерті.

28. Не отримана своєчасно з вини малозабезпеченої сім'ї державна соціальна допомога може бути отримана в наступному місяці, але не пізніше ніж через один місяць після закінчення строку, на який таку допомогу призначено.

Якщо уповноважений представник малозабезпеченої сім'ї з незалежних від нього причин (відрадження, хвороба, смерть близької людини тощо), які підтверджено відповідними документами, не отримав у визначений строк державну соціальну допомогу, її може бути виплачено у разі, коли звернення надійшло не пізніше ніж через три місяці після закінчення строку, на який таку допомогу призначено.

29. Витрати на виплату державної соціальної допомоги покриваються за рахунок коштів державного бюджету."

5. У Порядку призначення та виплати тимчасової державної допомоги дітям, батьки яких ухиляються від сплати аліментів, не мають можливості утримувати дитину або місце проживання їх невідоме, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 22 лютого 2006 р. N 189 (Офіційний вісник України, 2006 р., N 8, ст. 446; 2008 р., N 18, ст. 504; 2015 р., N 74, ст. 2437; 2016 р., N 97, ст. 3165; 2018 р., N 62, ст. 2144; 2019 р., N 55, ст. 1919, N 70, ст. 2453):

1) абзац другий пункту 2 викласти в такій редакції:

"відомості про одного з батьків (платника аліментів), які внесено до Єдиного реєстру боржників у зв'язку з несплатою ним аліментів;"

2) пункти 4 і 5 викласти в такій редакції:

"4. Тимчасова допомога не призначається, якщо:

дитина перебуває під опікою чи піклуванням або на повному державному утриманні. Якщо дитина, яка перебуває у відповідній установі (закладі) на повному державному утриманні, перебуває вдома під час літніх канікул або карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, така допомога призначається та виплачується за повні місяці такого перебування на підставі довідки закладу освіти про те, що дитина в цей час не перебувала на повному державному утриманні;

відсутні відомості про одного з батьків (платника аліментів) у Єдиному реєстрі боржників;

заявник у місячний строк не подав необхідних документів, які додаються до заяви.

5. Тимчасова допомога призначається та виплачується за місцем проживання (перебування) одного з батьків, який утримує дитину (далі - одержувач), структурними підрозділами з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві та Севастополі держадміністрацій, виконавчими органами міських рад міст обласного значення, районних у містах (у разі їх утворення) рад (далі - органи соціального захисту населення). Ця допомога призначається та виплачується за місцем проживання у разі її неотримання за зареєстрованим місцем проживання заявника. Перевірка відомостей щодо неотримання допомоги проводиться органами соціального захисту населення з використанням інформаційних систем.

У разі зміни реєстрації місця проживання чи місця перебування одержувача виплата тимчасової допомоги продовжується органом соціального захисту населення за реєстрацією нового місця проживання з місяця звернення одержувача.

У територіальній громаді, в якій утворено виконавчі органи сільської, селищної, міської ради, заяви з необхідними документами для призначення тимчасової допомоги (далі - заяви з необхідними документами) приймаються уповноваженими посадовими особами виконавчого органу сільської, селищної, міської ради територіальної громади (далі - посадова особа територіальної громади) та передаються відповідному органу соціального захисту населення.

Заяви з необхідними документами, подані через центр надання адміністративних послуг, передаються відповідному органу соціального захисту населення.

У випадках, передбачених абзацами третім і четвертим цього пункту, органи соціального захисту населення не приймають від осіб заяв з необхідними документами, крім надісланих поштою або в електронній формі (через офіційний веб-сайт Мінсоцполітики або інтегровані з ним інформаційні системи органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, Єдиний державний веб-портал електронних послуг), починаючи з 1 січня 2021 року.

У разі технічної можливості посадова особа об'єднаної територіальної громади або центру надання адміністративних послуг, яка приймає заяву з необхідними документами, реєструє її та заповнює відповідні електронні форми з використанням інформаційних систем Мінсоцполітики (далі - електронна справа) і не пізніше ніж наступного робочого дня надсилає електронну справу органу соціального захисту населення засобами електронного зв'язку через інформаційні системи Мінсоцполітики з дотриманням вимог Законів України "Про електронні документи та електронний документообіг" та "Про електронні довірчі послуги".

З 1 березня 2021 р. заяви з необхідними документами приймаються посадовими особами територіальної громади виключно з формуванням електронної справи.

Якщо заявник вже отримує будь-який з видів державної допомоги, які призначаються органами соціального захисту населення, відомості про розмір допомоги враховуються цим органом без необхідності її декларування";

3) у пункті 6:

в абзаці першому слова "органу соціального захисту населення за місцем проживання (перебування)" виключити;

в абзаці чотирнадцятому слова "органу соціального захисту населення" виключити;

4) у пункті 8¹:

абзаци перший і другий викласти в такій редакції:

"8¹. Середньомісячний сукупний дохід сім'ї визначається відповідно до Порядку обчислення середньомісячного сукупного доходу сім'ї (домогосподарства) для усіх видів державної соціальної допомоги, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22 липня 2020 р. N 632, на підставі довідки про доходи і декларації про доходи та майновий стан осіб, що звернулися за призначенням усіх видів соціальної допомоги.

До складу сім'ї особи, яка звертається за призначенням тимчасової допомоги, включаються чоловік, дружина, рідні та усиновлені діти віком до 18 років, а також діти, які навчаються за денною формою здобуття освіти в закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти (в тому числі у період між завершенням навчання в одному із зазначених закладів освіти і вступом до іншого закладу або в період між завершенням навчання за одним освітньо-кваліфікаційним рівнем і продовженням навчання за іншим рівнем, якщо такий період не перевищує чотирьох місяців) до досягнення 23 років і не мають власних сімей; неодружені повнолітні діти, визнані особами з інвалідністю з дитинства I та II групи або особами з інвалідністю I групи, які проживають разом з батьками; непрацездатні

батьки чоловіка та дружини, які проживають разом з ними і перебувають на їх утриманні у зв'язку з відсутністю власних доходів; особа, яка проживає разом з одинокою особою з інвалідністю I групи і доглядає за нею; жінка та чоловік, які не перебувають у шлюбі, але проживають однією сім'єю і мають спільних дітей. При цьому діти, які навчаються за денною формою здобуття освіти в закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти до досягнення 23 років і не мають власних сімей, включаються до складу сім'ї незалежно від реєстрації місця проживання чи місця перебування. Особи, які перебувають на повному державному утриманні, до складу сім'ї не включаються.";

абзац третій виключити;

5) пункт 13 викласти в такій редакції:

"13. Тимчасова допомога виплачується шляхом перерахування коштів одержувачу або через виплатні об'єкти АТ "Укрпошта" за місцем його проживання або на його особовий рахунок, відкритий в установі уповноваженого банку.";

6) пункт 14 виключити.

6. В абзаці першому пункту 4 Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для виплати соціальних стипендій студентам (курсантам) закладів фахової передвищої та вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 р. N 1045 "Деякі питання виплати соціальних стипендій студентам (курсантам) закладів фахової передвищої та вищої освіти" (Офіційний вісник України, 2017 р., N 4, ст. 148; 2020 р., N 23, ст. 849), слова "юридичної освіти" замінити словами "юридичної особи".

7. В абзаці восьмому пункту 14 Порядку та умов надання у 2020 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на проектні, будівельно-ремонтні роботи, придбання житла та приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, та забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2017 р. N 877 (Офіційний вісник України, 2017 р., N 95, ст. 2899; 2020 р., N 54, ст. 1659), слова "дитячих будинків сімейного типу" замінити словом "дітей".

8. У Порядку виплати допомоги на дітей, які виховуються у багатодітних сім'ях, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 13 березня 2019 р. N 250 "Деякі питання надання соціальної підтримки багатодітним сім'ям" (Офіційний вісник України, 2019 р., N 28, ст. 985, N 70, ст. 2453; 2020 р., N 43, ст. 1389):

1) у пункті 7:

в абзаці першому слова "органу соціального захисту населення" виключити;

абзаци четвертий і п'ятий замінити абзацами такого змісту:

"У сільській місцевості заяви про призначення допомоги, до яких додаються необхідні документи (далі - заяви з необхідними документами), приймаються уповноваженими особами, визначеними виконавчими комітетами селищних, сільських рад, і передаються відповідним органам соціального захисту населення.

У територіальній громаді, в якій утворено виконавчі органи сільської, селищної, міської ради, заяви з необхідними документами приймаються уповноваженими посадовими особами виконавчого органу сільської, селищної, міської ради територіальної громади (далі - посадова особа територіальної громади) та передаються відповідним органам соціального захисту населення.

Заяви з необхідними документами, подані через центр надання адміністративних послуг, передаються відповідному органу соціального захисту населення.

У випадках, передбачених абзацами п'ятим і шостим цього пункту, органи соціального захисту населення не приймають від осіб заяв з необхідними документами, крім надісланих поштою або в електронній формі (через офіційний веб-сайт Мінсоцполітики або інтегровані з ним інформаційні системи органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, Єдиний державний веб-портал електронних послуг), починаючи з 1 січня 2021 року.

У разі технічної можливості під час прийняття заяв з необхідними документами посадова особа територіальної громади або центру надання адміністративних послуг, яка приймає заяву з необхідними документами, реєструє її та заповнює відповідні електронні форми з використанням інформаційних систем Мінсоцполітики (далі - електронна справа) та не пізніше ніж наступного робочого дня надсилає електронну справу органу соціального захисту населення засобами електронного зв'язку через інформаційні системи Мінсоцполітики з дотриманням вимог Законів України "Про електронні документи та електронний документообіг" та "Про електронні довірчі послуги".

Починаючи з 1 березня 2021 р. заяви з необхідними документами для призначення допомоги приймаються посадовими особами територіальної громади виключно з формуванням електронної справи."

У зв'язку з цим абзаци шостий - десятий вважати відповідно абзацами десятим - чотирнадцятим;

2) пункт 11 викласти в такій редакції:

"11. Виплата допомоги припиняється у разі:

позбавлення отримувача допомоги батьківських прав;

нецільового використання коштів і незабезпечення створення отримувачем допомоги належних умов для повноцінного утримання та виховання дитини;

відібрання дитини в отримувача допомоги без позбавлення його батьківських прав;

тимчасового влаштування дитини на повне державне утримання;

перебування отримувача допомоги в місцях позбавлення волі за рішенням суду;

втрати статусу багатодітної сім'ї;

подання отримувачем допомоги заяви про припинення виплати допомоги;

смерті дитини;

смерті отримувача допомоги.

Виплата допомоги припиняється з місяця, що настає за місяцем, в якому виникли зазначені обставини, за рішенням органу соціального захисту населення, який призначив допомогу.

У випадках, передбачених абзацами другим - шостим цього пункту, виплата допомоги припиняється на підставі пропозицій центру соціальних служб або посадовою особою територіальної громади.

Отримувач допомоги у разі виникнення обставин, які призводять до припинення її виплати, зобов'язаний у десятиденний строк повідомити про це органу соціального захисту населення."

3) доповнити Порядок пунктом 11¹ такого змісту:

"11¹. Виплата допомоги поновлюється багатодітній сім'ї у разі продовження строку дії посвідчень або довідки багатодітної сім'ї та дитини з багатодітної сім'ї (якщо діти або особи віком від 18 до 23 років навчаються за денною формою здобуття освіти в закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти) за умови, що період між припиненням виплати допомоги та зверненням за продовженням її виплати не перевищує чотирьох місяців.";

4) пункт 12 викласти в такій редакції:

"12. Виплата допомоги проводиться шляхом перерахування коштів через виплатні об'єкти АТ "Укрпошта" за місцем проживання отримувача або на його особовий рахунок, відкритий в установі уповноваженого банку.";

5) доповнити Порядок пунктом 15¹ такого змісту:

"15¹. Якщо багатодітною сім'єю приховано відомості або подано недостовірні дані, що вплинуло на встановлення права на призначення допомоги, внаслідок чого надміру виплачено кошти, органи соціального захисту населення:

визначають обсяг коштів, які підлягають поверненню, з місяця призначення допомоги та встановлюють строки їх повернення залежно від матеріального стану багатодітної сім'ї;

повідомляють отримувачу допомоги про обсяг коштів, які підлягають поверненню, та строки їх повернення.

Суми коштів, які підлягають поверненню, повертаються:

отримувачем допомоги самостійно;

за згодою отримувача допомоги у повному обсязі за рахунок наступних виплат допомоги;

за рішенням органу соціального захисту населення за рахунок наступних виплат допомоги у розмірі, що не перевищує 20 відсотків щомісячної суми призначеної допомоги.

У разі неможливості добровільного повернення або утримання коштів, які підлягають поверненню, такі кошти стягуються в судовому порядку."

9. Пункт 2 постанови Кабінету Міністрів України від 8 квітня 2020 р. N 264 "Деякі питання надання державної соціальної допомоги" (Офіційний вісник України, 2020 р., N 32, ст. 1093) викласти в такій редакції:

"2. Установити, що орган соціального захисту населення проводить перерахунок розміру виплаченої державної соціальної допомоги, державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю, особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю на підставі поданої особою або її законним представником заяви та необхідних документів.

Якщо за результатами проведеного перерахунку:

виявляється, що розмір отриманої допомоги був меншим, орган соціального захисту населення проводить доплату в розмірі різниці між перерахованим і виплаченим розміром допомоги;

не підтверджується право на отримання допомоги або її розмір буде меншим від виплаченої під час карантину допомоги, органи соціального захисту населення:

- визначають обсяг коштів, які підлягають поверненню, з місяця призначення державної соціальної допомоги, державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та

дітям з інвалідністю, особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю;

- встановлюють строки повернення коштів, які підлягають поверненню залежно від матеріального стану багатодітної сім'ї;

- повідомляють отримувачу допомоги про обсяг коштів, які підлягають поверненню, та строки їх повернення.

Якщо отримувач допомоги протягом одного місяця з дати скасування карантину не подав заяви та необхідних документів, що не дає змоги провести перерахунок допомоги, органи соціального захисту населення вживають заходів, передбачених абзацами п'ятим - сьомим цього пункту.

Суми коштів, які підлягають поверненню, повертаються:

отримувачем допомоги самостійно;

за згодою отримувача допомоги у повному обсязі за рахунок наступних виплат допомоги;

за рішенням органу соціального захисту населення за рахунок сум наступних виплат допомоги в розмірі, що не перевищує 20 відсотків щомісячної суми призначеної допомоги.

У разі неможливості добровільного повернення виплачених сум допомоги такі кошти стягуються у судовому порядку.

Перерахунок проводиться з місяця виплати допомоги, яку продовжено відповідно до підпунктів 1 і 3 пункту 1 цієї постанови, але не раніше ніж з місяця встановлення карантину."

10. Порядок виплати допомоги на дітей фізичним особам - підприємцям, які обрали спрощену систему оподаткування і належать до першої та другої групи платників єдиного податку, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 22 квітня 2020 р. N 329 "Деякі питання соціальної підтримки сімей з дітьми" (Офіційний вісник України, 2020 р., N 37, ст. 1208), доповнити пунктом 15¹ такого змісту:

"15¹. Якщо отримувачем допомоги на дітей приховано відомості або подано недостовірні дані, що вплинуло на встановлення права на призначення допомоги, внаслідок чого було надміру виплачено кошти, органи соціального захисту населення:

визначають обсяг коштів, які підлягають поверненню, з місяця призначення допомоги на дітей та встановлюють строки їх повернення залежно від матеріального стану сім'ї;

повідомляють отримувачу допомоги на дітей про обсяг коштів, які підлягають поверненню, та строки їх повернення.

Суми коштів, які підлягають поверненню, повертаються:

отримувачем допомоги на дітей самостійно;

за згодою отримувача допомоги на дітей у повному обсязі за рахунок наступних виплат допомоги;

за рішенням органу соціального захисту населення за рахунок наступних виплат допомоги на дітей у розмірі, що не перевищує 20 відсотків щомісячної суми призначеної допомоги.

У разі неможливості добровільного повернення або утримання коштів, які підлягають поверненню, такі кошти стягуються в судовому порядку."

